

FAKTA OM LOVGIVNING

Børn og unges kendskab til lovgivningen vedrørende krop, køn, sex, seksualitet og kommunikation på nettet er, sammen med kendskabet til rettighederne, et vigtigt fundament i forebyggelsen af krænkelse og overgreb. Børn og unge skal dels vide, hvad man må og ikke må inden for lovens rammer, og dels have kendskab til hvad de kan gøre, hvis de oplever, at de selv, eller nogen de kender, står i en situation, hvor nogen gør noget ulovligt.

En række bestemmelser i straffeloven kan desuden ses som eksempler på, hvordan børn og unges seksuelle rettigheder er implementeret i den danske lovgivning. Det drejer sig eksempelvis om lovgivning i forhold til den seksuelle lavalder, billeder og tekst på nettet, seksuelle overgreb og grooming¹.

HVAD ER SAMTYKKELOVEN?

Samtykkebogen kaldes officielt "en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse", og blev vedtaget i Folketinget i 2020. Før da blev sager om voldtægt vurderet ud fra, om der havde været vold eller tvang og om offeret var i stand til at sige fra eller gøre modstand. Med den nye voldtægtsbestemmelse er fokus i stedet på, om de involverede parter har samtykket.

Den nye bestemmelse betyder, at ansvaret for ikke at blive voldtaget, ikke længere er offerets, men at alle involverede har ansvar for at sikre sig at der er samtykke. Med andre ord er det kun sex, hvis der er samtykke.

BILLEDER OG TEKST PÅ NETTET

Når man bruger de sociale medier på nettet, og når man sender billeder via telefonen og internettet, er der en række regler og love, man skal være opmærksom på.

Det er ulovligt

- At tage billeder af andre i private situationer og lægge billeder på nettet eller dele dem digitalt med vennerne
- At lægge private billeder af andre på nettet uden deres tilladelse
- At bruge andre folks billeder på nettet uden deres tilladelse
- At skrive en grov løgn om andre på nettet
- At skrive private og følsomme oplysninger om andre på nettet uden deres tilladelse

Kilder: www.sikkerchat.dk

DEN SEKSUELLE LAVALDER

- I Danmark er den seksuelle lavalder 15 år. Det betyder, at det er forbudt og strafbart for en person over 15 år at have samleje med en under 15 år.
- Loven om den seksuelle lavalder er lavet for at beskytte børn og unge under 15 år mod seksuel kontakt og seksuel udnyttelse fra personer, der er voksne eller meget ældre end dem selv.
- Hvis man er under 15 år og har samleje med en anden person, der også er under 15 år, bliver man ikke straffet, hvis de begge har lyst til sex med hinanden. Men det ændrer ikke ved, at den seksuelle lavalder er 15 år. Hvis samlejet sker imod den enes vilje, er det vigtigt, det bliver opdaget, for så kan begge personer få hjælp.
- Det er forbudt for en voksen, der står i et autoritetsforhold til en ung under 18 år, at have sex med den unge. Dette gælder for eksempel, hvis man er den unges forælder, stedforælder, plejeforælder, værge, lærer, pædagog, træner og så videre. Det gælder også, hvis den unge er over 15 år og selv gerne vil have sex med den voksne.

Kilder: www.sexlinien.dk og www.boerneinfo.dk.

SEKSUELLE OVERGREB PÅ BØRN

At arbejde med "grænser" som tema i undervisningen kan potentielt igangsætte erkendelsesprocesser for elever, som har erfaringer med seksuelle overgreb eller andre krænkende oplevelser. Derfor er det vigtigt, at underviseren er opmærksom og reagerer på signaler fra eleverne, der kan give anledning til bekymring om denne type oplevelser.

Der findes ikke entydige tegn på, at et barn eller en ung har været udsat for et seksuelt overgreb. Der kan være tale om både sociale og adfærdsmæssige signaler såvel som fysiske og psykiske. Derfor er det vigtigt at inddrage professionelle, der kan hjælpe med at afgøre og eventuelt igangsætte den relevante hjælp til barnet. Har du mistanke om, at en elev i din klasse har været udsat for et overgreb, skal du altid kontakte din skoleleder.

Læs mere om seksuelle overgreb på børn på www.socialstyrelsen.dk/siso.